

Високи представник Валентин Инцко увео је данас допуну Кривичног закона БиХ

Опрост и помирење су најважнији

Високи представник Валентин Инцко данас је бонским овлаштењима увео допуну Кривичног закона Босне и Херцеговине. Донесеним измјенама санкционише се величање правоснажно осуђених ратних злочинаца, негирање геноцида, злочина против човјечности и ратних злочина.

Допуна Кривичног закона Босне и Херцеговине има за циљ да ријеши недостатак постојећег правног оквира, који не нуди адекватан одговор за проблем говора мржње, а који се манифестује кроз негирање злочина геноцида, злочина против човјечности и ратних злочина, па чак и када су за те злочине већ донесене правоснажне пресуде од стране домаћих и међународних судова.

Високи представник сматра да "недостатак признања, одговорности и правне заштите за жртве масовних злочина и систематских злостављања има погубне посљедице по друштво. Говор мржње, величање ратних злочинаца и ревизионизам, односно отворено негирање геноцида и ратних злочина онемогућавају друштвима да се суоче са заједничком прошлошћу, представљају поновно понижавање жртава и њихових најмилијих, а при том продужавају неправду и угрожавају међуетничке односе. Све ово изазива фрустрације, друштво чини хронично болесним и онемогућава прије потребно помирење. Наравно, све то спречава изградњу мирне и успјешне будућности Босне и Херцеговине."

Високи представник подсјећа: "Грађани Босне и Херцеговине дуго су чекали да њихови изабрани представници сами законски уреде ово веома озбиљно питање. Међутим, свако настојање да се то учини било је блокирано! Током тог раздобља ситуација се погоршавала, а сада већ измиче контроли! Поједини политички лидери отворено величају правоснажно осуђене ратне злочинце, уз изношење разних теорија завјере, негирају да се геноцид у Сребреници уопште и догодио, а поједини грађани слиједе њихове сигнале и наратив.

Дуго сам се надао да ће људскост и здрав разум превладати, али, нажалост, свједочимо ескалацији величања ратних злочинаца и оспоравању правоснажних пресуда Кривичног суда којег су основали Уједињени народи. Осим што такво понашање представља изругивање владавине права, дубоко сам увјерен да је то сијање сјемена за потенцијалне нове сукобе. Зато сматрам да је сада неопходно уредити материју законским рјешењима."

Високи представник имао је потребу да нагласи да његове интервенције у казнено законодавство немају везе са колективном кривњом него индивидуалном одговорношћу, појашњавајући да унапријед жели да одбаци евентуалне манипулације како су ове законске измјене усмјерене против једног, другог или трећег народа. Бошњаци, Хрвати и Срби су добри народи.

„Нема лоших народа. Ово су законске измјене за релаксирање и растерећење свих народа и грађана БиХ. Особе осуђене за стравичне злочине не би требало величати, оне не би требале имати јавни простор у славу њихових имена, нити мурале осликане у њихову част, без обзира за кога или против кога су се борили. Препознавање кривице појединаца омогућава људима да се ослободе терета прошлости и крену у љепшу будућност. Младим људима, рођеним послије рата, свакодневно се краде боља будућност науштрб крваве прошлости. Сви постају жртве вербалног рата око интерпретације посљедњег рата, и то мора да престане! Важно је разумјети да без истине нема правде, а без правде нужно потребног помирења."

Напосљетку, високи представник објашњава због чега је на крају мандата посегнуо за бонским овлаштењима да би адаптирао казнено законодавство БиХ.

„Савјест ми налаже да немам право да окончам свој мандат док се величају правомоћно осуђени ратни злочинци. Такво стање немам право да оставим ни напаћеним грађанима ове лијепе земље као ни свом насљеднику. Немам право да игноришем пресуде Хашког трибунала, којег је успоставио Савјет безбједности УН-а, а задужен сам за цивилну имплементацију мира.

Наиме, од доношења правомоћне пресуде архитекту зла, Радовану Караџићу, интензивно радим на пројекту суочавања са ратном прошлошћу да би се, кроз процес суочавања са истином, стигло до тражења и давања опроста. До оздрављења друштва! По мом пројекту, Сребреница, која је већ планетарно препозната по геноциду, требала би бити планетарно препозната и по опросту. Инспирацију за ту идеју сам пронашао у мајци Хатиџи Мехмедовић, која је у сребреничком геноциду изгубила све блиске чланове своје породице, оба сина, супруга, још 34 члана породице, а била је спремна пружити и пружала је руку опроста.

Нажалост, када сам од Народне скупштине Републике Српске, почетком ове године, тражио да пониште одликовања која су додијелили правомоћно осуђеним ратним злочинцима, народни посланици су већином гласова то одбили да учине, истовремено потврђујући исправност одлуке која је раније донијета. Готово све шансе које сам дао домаћим властима да се ограде од ратних злочинаца одбачене су. Зато, као моралну обавезу, према грађанима који су претрпјели страхоте рата, као и дуг према младим људима у овој земљи рођеним након рата, одлучио сам да искористим бонска овлаштења и интервенишем у казнено законодавство, што је гаранција да убудуће неће бити могуће некажњено величати ратне злочинце и прекрајати историјске чињенице. И ова земља има право на универзалне цивилизацијске вриједности."